

داوری

داوری

یکی از مهمترین راهکارهای سرعت بخشیدن به حل و فصل اختلافات حقوقی افراد، ایجاد نظم عمومی، حقوقی و کاهش بار محاکم قضایی است. داوری یک نوع دادرسی اختصاصی به شمار می‌رود. ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی مدنی می‌گوید «داوران در رسیدگی و رای، تابع مقررات آیین دادرسی نیستند اما باید مقررات مربوط به داوری را رعایت کنند

قانون اساسی

اصل ۱۳۹ - صلح دعاوی راجع به اموال عمومی و دولتی یا ارجاع آن به داوری در هر مورد، موکول به تصویب هیأت وزیران است و باید به اطلاع مجلس برسد. در مواردی که طرف دعوی خارجی باشد و در موارد مهم داخلی باید به تصویب مجلس نیز برسد. موارد مهم را قانون تعیین می کند.

قانون اساسی

اصل ۶۱- اعمال قوه قضائیه به وسیله دادگاههای دادگستری است که باید طبق موازین اسلامی تشکیل شود و به حل و فصل دعاوی و حفظ حقوق عمومی و گسترش و اجرای عدالت و اقامه حدود الهی بپردازد.

اصل ۱۵۶ - وظایف قوه قضائیه

قوه قضائیه قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسیول تحقق بخشیدن به عدالت و عهده‌دار وظایف زیر است: ۱ - رسیدگی و صدور حکم در مورد تظلمات، تعدیات، شکایات، حل و فصل دعاوی و رفع خصومات و اخذ تصمیم و اقدام لازم

اصل ۱۵۹ - مرجع رسمی تظلمات و شکایات، دادگستری است. تشکیل دادگاهها و تعیین صلاحیت آنها منوط به حکم قانون است.

داوری چیست؟

داوری یکی از شیوه‌های جایگزین برای حل و فصل اختلافات است. لطفا توجه داشته باشید که وقتی از شیوه‌های جایگزین سخن می‌گوییم، منظورمان همان است که در ادبیات حقوقی دنیا با عنوان **Alternative Dispute Resolution (ADR)** شناخته می‌شود و شامل شیوه‌هایی است که در خارج از دادگاه‌ها به اختلافات رسیدگی می‌کند. سازش، مذاکره، میانجی‌گری و داوری مهم‌ترین و شناخته‌شده‌ترین این شیوه‌ها هستند که هر یک با رویکرد متفاوتی به حل و فصل اختلافات می‌پردازند. هرچند داوری به دلایل متعددی از سایر شیوه‌های جایگزین متفاوت شده و در جایگاه منحصر به فردی ایستاده است.

ما هر تعریفی که برای داوری قبول داشته باشیم، آنچه به عنوان قاعده ،
در داوری اهمیت دارد و از ارکان آن محسوب می شود و وجه مشترک
تمام تعاریف است؛ انصراف طرفین از مراجعه به دادگاه دولتی و ارجاع
اختلاف به قضاوت شخص خصوصی با تراضی است

موافقتنامه مستقل یا شرط داوری، عبارت است از توافق طرفین به ارجاع اختلاف موجود و یا اختلافی که ممکن است از رابطه حقوقی معینی در آتیه ایجاد شود، به داوری. این توافق، تنها قراردادی بین متعاقدین است که حداقل در زمان انعقاد آن داور یکی از اطراف آن نیست.

موافقتنامه داوری به تنهایی برای انجام داوری کافی نیست. برای انجام داوری، داور منتخب باید آنرا قبول نماید. هنگامی که انتخاب داور به اطلاع او رسیده و وی آنرا قبول می نماید "قرارداد داور" منعقد می گردد.

توافق اساس داوری

اصل و اساس داوری بر توافق طرفین استوار است. به این ترتیب که طرفین یک قرارداد، در هر زمان می‌توانند توافق کنند که موضوع دعوای خود را به نهاد داوری ارجاع دهند تا بر اساس قواعد مشخصی اختلاف ایشان را حل و فصل نماید.

در صورت وجود شرط معتبر داوری میان طرفین، هیچ یک از طرفین مجاز به ارجاع دعوا به دادگاه نیستند و در صورت ارجاع نیز، دادگاه پس از بررسی اجمالی و احراز وجود شرط داوری، دعوا را به داوری ارجاع خواهد داد.

توافق اساس داوری

پس از ارجاع موضوع به داوری، داور یا هیئت داوران به اختلافات میان طرفین رسیدگی کرده و در نهایت رای صادر می‌نماید که قطعی و لازم الاجرا است. این به این معناست که اگر رای داوری به طور داوطلبانه و مسالمت آمیز توسط یکی از طرفین اجرا نشود، طرف دیگر می‌تواند آن را از طریق دستگاه قضایی به موقع اجرا بگذارد. بنابراین، قدرت داوری از یک سو از توافق طرفین ناشی می‌شود و از سوی دیگر، قوانین ملی و کنوانسیون‌های بین‌المللی به یاری می‌آیند تا این توافق و نتایج آن را حمایت نمایند.

مزایا و معایب داوری

در داوری داخلی، طرفین می‌توانند از مزایای عام داوری، نظیر سرعت بالای رسیدگی، هزینه نسبتاً پایین آن،

تخصصی بودن و انعطاف فرایند رسیدگی، (تعیین محل و زبان رسیدگی، قانون حاکم بر قرارداد و قانون حاکم بر داوری، ویژگی‌های داور یا هیئت داوری در اختیار طرفین داوری است) محرمانه بودن

در داوری بین‌المللی، علاوه بر تمام این مزایا، طرفین از مزیت مهم و منحصر به فرد دیگری هم برخوردار خواهند شد که بعضاً آرای داوری را در نقطه‌ای بالاتر و قویتر از آرای محاکم قرار می‌دهد. این مزیت، قابلیت اجرای بین‌المللی آرای داوری است.

معایب

اختلاف در مقررات حقوقی کشورها (فرایند رسیدگی، اجرا، ابطال رای)
قطعی بودن (مزیت یا ایراد)

قرارداد: توافق برداوری از قبل یا در هنگام وقوع اختلاف

داوری سازمانی (سازمان یا موسسه داوری)

داوری موردی (بصورت شخصی)

تعداد داوران: عدم محدودیت

پرداخت حق الزحمه

رای داوری قطعی و صرفاً قابل ابطال است. مقررات داوری در قرارداد داوری که مابین طرفین منعقد شده است، مشخص می‌شود. در نهایت اگرچه رای داور باید مبتنی بر موازین حقوقی باشد اما چون شان اصلی داور، فصل دعوی با توجه به قرارداد داوری است بنابراین رای داور تنها در مواقع محدودی که در ماده ۴۸۹ قانون آیین دادرسی مدنی بیان شده، قابل اعتراض است و نمی‌توان آن را با آرای صادره از سوی مراجع قضایی که تقریباً در تمامی موارد قابل اعتراض و تجدید نظرخواهی هستند، مقایسه کرد.

ماده ۴۸۹ قانون آیین دادرسی مدنی : «رای داوری در موارد زیر باطل است و قابلیت اجرایی ندارد :

- ۱ - رای صادره مخالف با قوانین موجد حق باشد .
- ۲ - داور نسبت به مطلبی که موضوع داوری نبوده، رای صادر کرده است .
- ۳ - داور خارج از حدود اختیار خود رای صادر کرده باشد. در این صورت فقط آن قسمت از رای که خارج از اختیارات داور است، ابطال می شود .
- ۴ - رای داور پس از انقضای مدت داوری صادر و تسلیم شده باشد .
- ۵ - رای داور با آنچه در دفتر املاک یا بین اصحاب دعوی در دفتر اسناد رسمی ثبت شده و دارای اعتبار قانونی است، مخالف باشد.
- ۶ - رای به وسیله داورانی صادر شده است که مجاز به صدور رای نبوده‌اند.
- ۷ - قرارداد رجوع به داوری بی اعتبار بوده باشد .

ماده ۴۵۴ - کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوا دارند می‌توانند با تراضی یکدیگر منازعه و اختلاف خود را خواه در دادگاهها طرح شده یا نشده باشد و در صورت طرح در هر مرحله‌ای از رسیدگی باشد، به داوری یک یا چند نفر ارجاع دهند.

ماده ۴۵۵ - متعاملین می‌توانند ضمن معامله ملزم شوند و یا به موجب قرارداد جداگانه تراضی نمایند که در صورت بروز اختلاف بین آنان به داوری مراجعه کنند و نیز می‌توانند داور یا داوران خود را قبل یا بعد از بروز اختلاف تعیین نمایند.

تبصره - در کلیه موارد رجوع به داور، طرفین می‌توانند انتخاب داور یا داوران را به شخص ثالث یا دادگاه واگذار کنند.

ماده ۴۵۸ - در هر مورد که داور تعیین می‌شود باید موضوع و مدت داوری و نیز مشخصات طرفین و داور یا داوران به‌طوری که رافع اشتباه باشد تعیین گردد. در صورتی که تعیین داور بعد از بروز اختلاف باشد، موضوع اختلاف که به داوری ارجاع شده باید به‌طور روشن مشخص و مراتب به داوران ابلاغ شود

ماده ۴۷۲ - بعد از تعیین داور یا داوران، طرفین حق عزل آنان را ندارند مگر با تراضی.

ماده ۴۸۱ - در موارد زیر داوری از بین می‌رود:

۱ - با تراضی کتبی طرفین دعوا.

۲ - با فوت یا حجر یکی از طرفین دعوا.

ماده ۴۸۲ - رأی داور باید موجه ومدلل بوده و مخالف با قوانین موجد حق نباشد.

ماده ۴۷۳ - چنانچه داور پس از قبول داوری بدون عذر موجه از قبیل مسافرت یا

بیماری و امثال آن در جلسات داوری حاضر نشده یا استعفا دهد ویا از دادن رأی امتناع

نماید، علاوه بر جبران خسارات وارده تا پنج سال از حق انتخاب شدن به داوری

محروم خواهد بود.

ماده ۵۰۱ - هرگاه در اثر تدلیس، تقلب یا تقصیر درانجام وظیفه داوران ضرر مالی

متوجه یک طرف یا طرفین دعوا گردد، داوران برابر موازین قانونی مسؤؤل جبران

خسارت وارده خواهند بود.

داوری در پروژه‌های PPP

اصل ۱۳۹ - صلح دعاوی راجع به اموال عمومی و دولتی یا ارجاع آن به داوری در هر مورد، موکول به تصویب هیأت وزیران است و باید به اطلاع مجلس برسد. در مواردی که طرف دعوی خارجی باشد و در موارد مهم داخلی باید به تصویب مجلس نیز برسد. موارد مهم را قانون تعیین می‌کند.

ماده ۴۵۷ آیین دادرسی مدنی - ارجاع دعاوی راجع به اموال عمومی و دولتی به داوری پس از تصویب هیأت وزیران و اطلاع مجلس شورای اسلامی صورت می‌گیرد. در مواردی که طرف دعوا خارجی و یا موضوع دعوا از موضوعاتی باشد که قانون آن را مهم تشخیص داده، تصویب مجلس شورای اسلامی نیز ضروری است.

قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی

فصل ششم - حل و فصل اختلافات

ماده ۱۹- اختلافات بین دولت و سرمایه گذاران خارجی درخصوص سرمایه گذاری های موضوع این قانون چنانچه از طریق مذاکره حل و فصل نگردد در دادگاه های داخلی مورد رسیدگی قرار می گیرد , مگر آن که در قانون موافقتنامه دوجانبه سرمایه گذاری با دولت متبوع سرمایه گذار خارجی , در مورد شیوه دیگری از حل و فصل اختلافات توافق شده باشد

تبصره ۲ ماده ۹- اختلاف ناشی از سلب مالیکت یا ملی شدن براساس ماده (۱۹) این قانون حل و فصل خواهد شد.

حدود ۶۰ قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها وجود دارد بطور نمونه:

- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و کنفدراسیون سوئیس
- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر
- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان
- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن
- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه و تشریفات (پروتکل) آن
- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فرانسه
- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اتریش
- قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فدرال آلمان

شرط داوری در موافقتنامه‌ها

1. قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن (۹۵/۹/۳)

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن مشتمل بر یک مقدمه و بیست و یک ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره - در اجرای این موافقتنامه رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

شرط داوری در موافقتنامه‌ها

ماده ۱۸- حل و فصل اختلافات میان سرمایه گذار یک طرف متعاقد و طرف متعاقد دیگر

۱- چنانچه هر اختلافی میان سرمایه گذار یک طرف متعاقد و طرف متعاقد دیگر ناشی از نقض تعهدی به موجب این موافقتنامه بروز کند، موضوع باید به صورت کتبی توسط سرمایه گذار یک طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر اعلام شود، و سرمایه گذار یک طرف متعاقد و طرف متعاقد دیگر تلاش خواهند نمود اختلاف را به صورت دوستانه حل و فصل کنند.

۲- چنانچه این اختلاف ظرف مدت شش ماه از تاریخی که در آن به صورت مکتوب توسط سرمایه گذار یک طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر اطلاع داده شده است، حل و فصل نشده باشد، با درخواست کتبی و با انتخاب سرمایه گذار یک طرف متعاقد برای حل و فصل به مراجع زیر ارجاع خواهد شد:

الف) دادگاه صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر که در قلمرو آن سرمایه گذاری انجام شده است؛

ب) دیوان داوری موردی، که به موجب قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال) تأسیس می شود، مگر آنکه طرفهای اختلاف به نحو دیگری توافق نموده باشند؛ یا

پ) دیوان داوری تأسیس شده به موجب کنوانسیون حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری بین دولتها و اتباع دولتهای دیگر (کنوانسیون ایکسید)، در صورتی که دو طرف متعاقد عضو کنوانسیون باشند.

برای اطمینان بیشتر، اختلاف می تواند به دادگاه صلاحیتدار موضوع جزء الف) قبل از انقضای آن دوره ششماهه ارجاع شود.

۳- اختلافی که ابتداء در دادگاههای صلاحیتدار طرف متعاقد سرمایه پذیر اقامه شود، تا زمانی که در دست رسیدگی است جز با توافق طرفهای اختلاف نمی تواند به داوری ارجاع شود و در صورتی که منتهی به صدور حکم قطعی شود قابل ارجاع به داوری نخواهد بود.

- دیوان داوری موردی تعیین شده در جزء (ب) بند (۲) این ماده به شرح زیر تشکیل خواهد شد:

الف) هر طرف اختلاف یک داور را انتخاب و دو داوری که بدین نحوه انتخاب شده اند با توافق متقابل، داور سوم که باید تبعه کشور ثالث باشد و به عنوان رئیس دیوان داوری منصوب خواهد شد را تعیین خواهند کرد. همه داوران باید ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت درخواست داوری طبق بند (۲) تعیین شوند.

ب) چنانچه انتصابات لازم داوران در مدت مقرر تعیین شده در جزء (الف) انجام نشده باشد، هر طرف، در صورت فقدان هر توافق دیگر، می تواند از دبیر کل دیوان دائمی داوری در لاهه برای انتصابات لازم دعوت به عمل آورد.

۵- رأی داوری برای طرفهای اختلاف قطعی و لازم الاتباع خواهد بود. رأی داوری باید طبق این موافقتنامه و اصول حاکم حقوق بین الملل صادر گردد. رأی دیوان داوری با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد.

۶- بدینوسیله هر یک از طرفهای متعاقد به ارجاع دعوی به داوری به موجب این ماده رضایت می دهد

ماده ۱۹- حل و فصل اختلافات بین طرف های متعاقد

۱- کلیه اختلافات ایجادشده بین طرفهای متعاقد در خصوص تفسیر یا اجرای این موافقتنامه، حتی الامکان، ابتداءً به طور دوستانه و از طریق مشورت حل و فصل خواهد شد. در صورت فقدان توافق، یک طرف متعاقد می تواند، ضمن ارسال اطلاعیه کتبی به طرف متعاقد دیگر، موضوع را به یک دیوان داوری سه نفره متشکل از دو داور منتخب طرفهای متعاقد و یک رئیس می باشد، ارجاع نماید.

۲- چنانچه اختلاف به یک دیوان داوری ارجاع شود، هریک از طرفهای متعاقد یک داور را ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه انتخاب خواهد نمود و داوران منتخب طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب مؤخر، رئیس را انتخاب خواهند نمود. چنانچه هریک از طرفهای متعاقد داور خود را تعیین نکند یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد انتخاب رئیس به توافق نرسند، هریک از طرفهای متعاقد می تواند از دبیرکل دیوان دائمی داوری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا رئیس را تعیین نماید. رئیس باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد

ماده ۱۹- حل و فصل اختلافات بین طرف های متعاقد

۳- در مواردی که رئیس باید توسط دبیر کل دیوان دائمی داوری تعیین شود چنانچه دبیر کل دیوان دائمی داوری از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب توسط معاون دبیر کل دیوان دائمی داوری انجام خواهد شد و چنانچه معاون دبیر کل دیوان دائمی داوری نیز از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد این انتصاب توسط عضو ارشد دیوان مذکور که تابعیت هیچ یک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد انجام خواهد شد.

۴- دیوان داوری با رعایت سایر مقرراتی که طرفهای متعاقد توافق نموده اند آیین رسیدگی و محل داوری را تعیین خواهد نمود.

۵- رأی داوری برای طرفهای متعاقد قطعی و لازم الاتباع خواهد بود. رأی داوری باید طبق این موافقتنامه و اصول حاکم حقوق بین الملل صادر گردد. رأی دیوان داوری با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد.

۶- هر یک از طرفهای متعاقد باید هزینه های داور منتخب خود و هزینه های نمایندگی خود را در رسیدگی داوری بپردازد. هزینه های رئیس دیوان داوری در ارتباط با انجام وظایف او و هزینه های باقی مانده دیوان داوری باید به طور مساوی توسط طرفهای متعاقد تقبل شود.

داوری در چارچوب موافقت نامه مشارکت عمومی-خصوصی

ماده ۳۵. حل اختلاف

۳۵-۱- اگر هرگونه اختلافی به هر شکل بین دو طرف در ارتباط با اجرا یا تعریف و تفسیر این موافقت نامه و یا به علت اعتبار، نقض مفاد و فسخ آن بروز کند، دو طرف تلاش می کنند که ظرف مدت سی (۳۰) روز از دریافت اطلاعاتی یک طرف از سوی طرف دیگر مبنی بر وجود چنین اختلافی، این اختلاف را ابتدا به وسیله مذاکراتی دوستانه‌ی دوطرفه حل و فصل کنند. این تلاش ها به وسیله مذاکره بین نمایندگان دو طرف انجام می شود و در صورتی که این نمایندگان نتوانند در مدت سی (۳۰) روز موضوع را حل و فصل کنند، هر یک از دو طرف می تواند موضوع اختلاف را با توجه به مفاد بند ۳۵-۲، به یک کارشناس ارجاع دهد، مگر آن که هر دو طرف موافقت کنند که به طور مستقیم اختلاف را با توجه به مفاد بند ۳۵-۳، به داوری ارجاع دهند.

۳۵-۲- هر یک از دو طرف می تواند تمایل خود را مبنی بر ارجاع اختلاف به یک کارشناس طی اطلاعاتی به طرف دیگر اعلام کند، در این صورت بر طبق روش زیر عمل خواهد شد:

داوری در چارچوب موافقت نامه مشارکت عمومی-خصوصی

ماده ۳۵. حل اختلاف

۳۵-۲-۱- طی مدت پانزده (۱۵) روز پس از صدور اطلاعیه‌ی ارجاع اختلاف به کارشناس، دو طرف باید در مورد انتخاب و انتصاب شخصی به عنوان کارشناس از میان فهرستی که یک ماه پیش از تاریخ قطعیت بین دو طرف توافق شده است، به توافق برسند. دو طرف با حسن نیت تلاش می‌کنند در هر یک از موارد اختلافی به شرح زیر در انتخاب و انتصاب کارشناس عمل نمایند تا کارشناس انتخاب شده، در ارتباط با موضوع مورد اختلاف و اتخاذ تصمیم نهایی و الزام‌آور اقدام کند:

۳۵-۲-۱-۱- در موارد مربوط به امور فنی و مهندسی، انتصاب یک شرکت مهندسی مستقل و واجد شرایط و مورد قبول دو طرف؛

۳۵-۲-۱-۲- در موارد مربوط به امور مالی و اقتصادی، انتصاب یک مشاور مالی (حقیقی/حقوقی) واجد شرایط و مورد قبول دو طرف؛

۳۵-۲-۱-۳- در هر مورد دیگری انتصاب یک کارشناس با تخصص مربوط به اختلاف پیش آمده با توافق دوطرف.

۳۵-۲-۲- کارشناس مشخص شده موظف است به عنوان یک کارشناس مستقل نه یک داور، نظر خود را در مورد اختلاف بین دو طرف اعلام کند. کارشناس ممکن است از دو طرف بخواهد تا اطلاعاتی را که او برای تصمیم گیری لازم دارد در اختیارش بگذارد. در این صورت، دو طرف باید در اسرع وقت این درخواست کارشناس را اجابت نمایند. کارشناس باید ظرف مدت شصت (۶۰) روز از انتصابش و یا هر زمان دیگری که به توافق دو طرف برسد، نظر کارشناسی خود را به صورت کتبی به دو طرف اعلام کند.

۳۵-۲-۳- دو طرف هم‌زمان با انتخاب کارشناس، نحوه‌ی تسهیم حق‌الزحمه‌ی فرایند حل اختلاف از سوی کارشناس را بین یکدیگر توافق کنند.

۳۵-۲-۴- اگر دو طرف نتوانند در مورد انتصاب کارشناس در یک دوره‌ی پانزده (۱۵) روزه به توافق برسند، از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران یا کانون کارشناسان رسمی دادگستری جمهوری اسلامی ایران درخواست تعیین کارشناس خواهند کرد. هزینه‌های این کارشناسی به صورت مساوی از سوی دو طرف تقبل و پرداخت خواهد شد.

۳۵-۲-۵- نظر کارشناس انتصاب شده طبق فرایند درج شده در این بند ۳۵-۲ برای دوطرف الزام‌آور خواهد بود، مگر آن که یکی از دو طرف ظرف مدت سی (۳۰) روز پس از دریافت نظر کارشناس، طی ارسال اطلاعیه‌ای به طرف دیگر، به نظر کارشناس اعتراض کند و ارجاع موضوع اختلاف به داوری را بر طبق مفاد بند ۳۵-۳، اعلام کند. در این حالت نیز نظر کارشناس همچنان برای دو طرف الزام‌آور خواهد بود مگر آن که نتیجه‌ی داوری، آن را تغییر داده یا برخلاف آن باشد.

۳-۳۵- هرگونه اختلافی که طبق مندرجات بند ۱-۳۵، ظرف مدت سی (۳۰) روز با مذاکرات دوستانه‌ی دو طرفه حل و فصل نشود، با عنایت به یکی از موارد زیر به داوری ارجاع می‌گردد تا به روش داوری حل و فصل شود:

۳-۳۵-۱- دو طرف بر حل و فصل آن به روش داوری توافق کنند؛

۳-۳۵-۲- در مواردی که طبق مفاد بند ۲-۳۵، ظرف مدت سی (۳۰) روز از ارسال اطلاعیه‌ی یک طرف مبنی بر ارجاع اختلاف به کارشناس، هنوز کارشناس منصوب نشده باشد؛

۳-۳۵-۳- کارشناس منصوب شده در مدت درج شده در بند ۲-۳۵-۲ نظر خود را ابراز نکند؛

۳-۳۵-۴- یکی از دو طرف بر اساس مفاد بند ۲-۳۵-۵، با ارسال اطلاعیه‌ای مخالفت خود را با نظر کارشناس اعلام نماید یا آن را اجرا نکند.

اختلاف بین دو طرف [توسط شورای عالی فنی/طبق قوانین داوری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران و به وسیله‌ی سه نفر داور که طبق قوانین داوری مشخص می‌شوند]، حل و فصل خواهد گردید. محل داوری تهران است و زبان داوری نیز فارسی خواهد بود.

۳۵-۴- هرگونه رأیی که طبق فرایند داوری تعیین شده در بند ۳-۳۵ صادر شود، نهایی و برای دو طرف لازم‌الاجراست و در صورت عدم اجرا، طرف ذی‌نفع می‌تواند به مراجع قضایی رجوع کند. علاوه بر آن، دو طرف بدین وسیله موافقت می‌کنند که هیچ یک حق شروع یا ادامه‌ی دعوی یا رسیدگی قضایی در خصوص هر اختلاف مربوط به این موافقت‌نامه را تا زمانی که مراحل داوری آن طبق همین ماده در حال رسیدگی است، ندارد. پس از صدور رأی، دو طرف برای اجرا یا تسهیل در اجرای آن می‌توانند به مراجع قضایی مراجعه نمایند.

۳۵-۵- در مدت رسیدگی مورد اختلاف از سوی کارشناس یا داوری:

۳۵-۵-۱- شرکت و سرمایه پذیر اجرای تعهدات خود را در این موافقت‌نامه ادامه می‌دهند؛

۳۵-۵-۲- سرمایه‌پذیر به پرداخت‌های سررسید شده‌ی خود طبق مفاد بند ۲۶-۳، ادامه می‌دهد؛

۳۵-۵-۳- دو طرف از اقدام به هرگونه عمل دیگری برای احقاق حق خود در مسئله‌ی مورد اختلاف خودداری خواهند کرد؛

با وجود هرگونه داوری، استفاده از حق فسخ موافقت‌نامه بر طبق مفاد ماده‌ی ۲۷ این موافقت‌نامه برای هر یک از دو طرف محفوظ خواهد بود.

ماده ۳۷- قوانین و مقررات حاکم و زبان حاکم

۳۷-۱- قوانین و مقررات حاکم بر این موافقتنامه، قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران است و مفاد این موافقتنامه طبق این قوانین و مقررات تنظیم، اجرا و تفسیر می‌گردد.

۳۷-۲- رسیدگی به اختلافات دو طرف در این موافقتنامه در مرجع داوری، تابع قانون آیین دادرسی جمهوری اسلامی ایران است.

۳۷-۳- بخش سرمایه گذاری خارجی در این موافقتنامه مشمول قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی (FIPPA) است.

۳۷-۴- اگر مشخص شود که یک یا تعدادی از شرایط این موافقتنامه به صورت کلی یا جزئی با قوانین و مقررات مغایر است و یا قابل اجرا نیست و یا این که با دیگر شرایط موافقتنامه تناقض دارد، این مسئله بر دیگر شرایط موافقتنامه هیچ تأثیری نخواهد داشت.

۳۷-۵- این موافقتنامه به زبان فارسی و [زبان دوم موافقتنامه] تنظیم و امضاء گردیده است. زبان حاکم [زبان حاکم موافقتنامه] (ترجیحاً فارسی) می‌باشد. همه‌ی مکاتبه‌ها، ابلاغ‌ها، ارتباط‌ها، اظهارنظرها و یا دیگر مدارکی که طبق این موافقتنامه صادر می‌شود باید به زبان فارسی و [زبان دوم موافقتنامه] باشد. همه‌ی اسناد فنی باید به زبان فارسی و [زبان دوم موافقتنامه] باشد. رسیدگی به اختلافها طبق مفاد ماده ۳۵ (حل اختلاف) در مراجع حل اختلاف باید به زبان فارسی برگزار شود و هر نوع مستندات آن باید به زبان فارسی تهیه شده و یا همراه با ترجمه فارسی باشد.

ممنوعیت داوری بر اساس قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی

اشخاص حقیقی مشمول قانون و شرکتهایی که اکثریت سهام یا سرمایه یا منافع آنها متعلق به شرکتهای مندرج در بند ۷ باشد نمی‌تواند (اعم از این که در مقابل خدمتی که انجام می‌دهند حقوق یا مالی دریافت دارند یا آن که خدمت را به طور افتخاری و رایگان انجام دهند) در معاملات یا داوری در دعاوی با دولت یا مجلسین یا شهرداریها یا دستگاههای وابسته به آنها و یا مؤسسات مذکور در بند ۴ و ۶ این ماده شرکت نمایند اعم از این که دعاوی مزبور در مراجع قانونی مطرح شده یا نشده باشد

مقررات عمومی کیفری حاکم

در امور مشارکت عمومی و خصوصی مقررات عمومی حاکم بر معاملات دولتی همچون رعایت قانون منع مداخله کارکنان دولت، تبانی در معاملات دولتی، تدلیس کیفری، اعمال نفوذ برخلاف حق، رشاء و ارتشاء و یا سایر موارد مصرح در قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد همچون سوء استفاده از اطلاعات و سایر موارد در صورت تطبیق با فعل و یا ترک فعل مورد نظر در واگذاری طرح و یا پروژه ها و مشارکت بخش خصوصی حاکم است.

با تشکر از حسن توجه شما

نادر همایونی

کارشناس سازمان برنامه و بودجه کشور

